

VERONMAKSAJAIN KESKUSLIITTO RY
Kalevankatu 4
00100 HELSINKI

LAUSUNTO
2.4.2024

Valtiovarainministeriö, Vero-osasto
viite: VN/1179/2024, VM009:00/2024

LAUSUNTO LUONNOKSESTA HALLITUKSEN ESITYKSEKSI EDUSKUNNALLE LAIKSI ENNAKKOPERINTÄLAIN MUUTTAMISESTA

Ennakkoperintälakia ehdotetaan muutettavaksi niin, että verokortit ja ennakonpidätysprosentit tulisivat jatkossa voimaan vuosittain 1. tammikuuta alkaen. Lakia on tarkoitus muuttaa myös niin, että ennakonpidätysprosenttien laskennassa voitaisiin nykyisestä poiketen huomioida myös yli 7 000 euron suuruiset ennakonkannon alaiset tulot edellyttäen, että ne on huomioitu verovelvollisen ennakonpidätysprosentin laskennassa edeltävänäkin verovuonna.

Verokorttien voimaantulo

Ehdotettujen muutosten myötä verokorttien voimaantulo aikaistuisi nykyisestä. Verohallinto voisi edelleen välttämättömistä syistä määrätä ennakonpidätykset toimitettavaksi vuoden alusta lukien enintään maaliskuun loppuun asti edellisen vuoden päättyessä voimassa olleen verokortin mukaisesti. Tämän mahdollisuuden säilyttäminen on kannatettavaa, jotta mahdolliset viivästykset verovuoden veroperusteiden vahvistamisessa eivät aiheuta tarpeettomia ongelmia verokorttien massalaskentaan.

Nykyisin perusverokortit ja ennakonpidätysprosentit tulevat voimaan pääsääntöisesti 1. helmikuuta alkaen. Menettely aiheuttaa sen pitkästä soveltamishistoriasta huolimatta hämmennystä esimerkiksi tammikuussa sovellettavasta ennakonpidätysprosentista, vanhan verokortin tulorajan soveltamisesta sekä helmikuussa voimaantulevan verokortin tulorajan laskennasta. Menettely myös aiheuttaa verokortin uusimistarpeita sellaisille verovelvollisille, joilla loppuvuoden muutosverokortti on laskettu selvästi vuosituloista määrättävää veroprosenttia pienemmäksi tai suuremmaksi.

Esitysluonnoksessa ehdotetaan ennakkoperintäasetukseen lisättäväksi säännökset tammikuussa maksettaviin suorituksiin liittyen. Jos suorituksen maksajalla ei tammikuun suorituksia maksaessaan olisi vielä tietoa suorituksen saajan uudesta ennakonpidätysprosentista, sovellettaisiin suoritukseen edellisen vuoden päättyessä voimassa ollutta ennakonpidätysprosenttia. Tammikuussa maksettu suoritus otettaisiin kuitenkin nykykäytännöstä poiketen huo-

mioon vuoden alussa voimaan tulleen verokortin tulorajan täyttymistä arvioitaessa. Ennakonpidätysprosenttia ei tällöin myöskään tarvitsi oikaista oikean veroprosentin mukaiseksi myöhemmän suorituksen maksun yhteydessä. Veronmaksajain Keskusliitto katsoo ehdotetun sääntelytavan välttämättömäksi, jottei suoritusten maksajien tarvitse viivästyminen tilanteissa toimittaa ennakonpidätystä verokortin puuttuessa 60 prosentin suuruisena.

On perusteltua odottaa, että verokorttien voimaantulo heti vuoden alussa selkiyttää ennakonpidätysmenettelyä ja lisää verokortteihin liittyvää ymmärrystä. Niin ikään on odotettavissa, että verokorttimuutosten tarve laskisi merkittävästi. Muutos säästäisi monen verovelvollisen aikaa ja vaivaa, kun asiointitarve muutosverokorttiasianssa poistuisi. Kustannussäästöjä tulisi työmäärien vähenemisen myötä myös Verohallinnolle ja erilaisten suoritusten maksajille.

Verokorttien tiedoksianto

Verokorttien voimaantulo heti tammikuun alussa edellyttää, että enakkoperintälakia muutettaisiin niin, että ennakonpidätysprosentti voisi tulla voimaan ja sitä voitaisiin alkaa soveltaa jo ennen kuin suorituksen saaja on saanut sen tiedoksi.

Veronmaksajain Keskusliitto ymmärtää verokorttien laskentaan ja ennakonpidätysprosenttien määrittämiseen liittyvän massamenettelyn luonteen ja tarpeen saada pidätysprosentit suorituksen maksajille heti niiden määrittämisen jälkeen. Valtaosa verovelvollisista pystyykin tarkistamaan verokorttilaskennan tiedot vähintään Omaverossa hyvissä ajoin ennen ensimmäisen suorituksen maksamista eikä uusi menettely heidän osaltaan johtane ikävyyksiin.

Ikääntyvässä Suomessa on kuitenkin suuri joukko verovelvollisia, jotka eivät käytä sähköisiä asiointikanavia. On oletettavaa, että juuri tässä joukossa merkittävä osa on eläkkeensaajia, joille maksetaan suorituksia tyypillisesti kuukauden ensimmäisinä päivinä. Jos postin kulku viivästyy, on mahdollista, että vuoden ensimmäinen eläke ehditään maksaa uudella ennakonpidätysprosentilla ennen kuin verovelvollinen on saanut tiedon uuden ennakonpidätysprosentin suuruudesta.

Menettely ei liene ongelmallinen silloin, jos määrätty ennakonpidätysprosentti on oikeansuuruinen. Jos verokorttilaskennan pohjatiedoissa kuitenkin on jokin olennainen virhe, voi myös pidätysprosentti olla olennaisesti virheellinen. Ylisuuri ennakonpidätys toki sinällään saadaan korjattua muutosverokortilla myöhempien suoritusten maksun yhteydessä, mutta vain vähitellen loppuvuonna maksettavien suoritusten alhaisemman ennakonpidätysprosentin muodossa. Jos kyse on pienituloisesta henkilöstä, voi ylisuuri ennakonpidätys yhdenkin kuukauden suorituksessa heilauttaa henkilön taloutta olennaisesti.

Esitysluonnoksen perusteluissa on arvioitu, ettei verovelvollisille aiheutuvaa haittaa virheellisen suuruudesta ennakonpidätyksestä voida pitää merkittävänä. Veronmaksajain Keskusliiton näkemyksen mukaan muutos voi kuitenkin johtaa merkittäviin ja kohtuuttomiin taloudellisiin vaikeuksiin yksittäistilanteissa. Koska lakimuutos muutoin on kannatettava, esittää Veronmaksajain Keskusliitto, että jatkovalmistelussa tämän asian ratkaisemiseksi pyritään vielä etsimään ratkaisuja ja kuvaamaan niitä lopullisen hallituksen esityksen perusteluissa. Voisiko

esimerkiksi suorituksen maksajia velvoittaa soveltamaan takautuvasti voimaan tulevaa muutosverokorttia ja korjaamaan ylisuuri ennakonpidätys?

Veronmaksajain Keskusliitto pitää esitysluonnosta perusteltuna eikä vastusta hallituksen esityksen antamista. Jatkovalmistelussa tulisi kuitenkin vielä selvittää keinoja minimoida virheellisistä ennakonpidätysprosentista aiheutuvia haittavaikutuksia niille verovelvollisille, jotka eivät ole saaneet tietoa sovellettavasta ennakonpidätysprosentista ennen suorituksen maksamista.

Ennakonkannon alaiset tulot ennakonpidätyksen laskennassa

Verovelvollisilla on tähän asti ollut mahdollisuus pyynnöstä saada 7 000 euroa suuremmat ennakonkannonalaiset tulot huomioiduksi muutosverokortille, mutta samaa menettelyä ei ole voitu soveltaa perusverokorttien laskennassa. Jatkossa suuremmatkin ennakonkannonalaiset tulot voitaisiin huomioida jo perusverokorttien laskennassa. Esitysluonnoksen perusteluissa todetaan, että Verohallinto voisi nykyisen käytännön mukaisesti asettaa edellytyksiä tai rajoituksia ennakonkannon alaisten tulojen huomioimiselle ennakonpidätysprosentin laskennassa myös yli 7 000 euron ennakonkannonalaisten tulojen osalta.

Veronmaksajain Keskusliitto pitää muutosehdotusta sinällään kannatettavana ja katsoo, että muutos edistää verovelvollisten mahdollisuutta vaikuttaa verojen kertymiseen ennakkovero- ja ennakonpidätysten muodossa. Verokorttilaskentaan ei kuitenkaan tule uuden menettelynkään myötä päätyä suuria kertaluonteisia ennakonkannon alaisia tuloja, vaikka niistä on pyydetty muutosverokortti verovuotta edeltävänä vuonna. Jollei asiaa ole mahdollista varmistaa Verohallinnon sisäisin prosessein, voisi olla syytä edellyttää säädöstekstissä esimerkiksi, että suuret ennakonkannon alaiset tulot otetaan perusverokorttilaskentaan vain siinä tapauksessa, että näin on menetelty esitysluonnoksessa ehdotetun yhden vuoden sijaan *kahden edellisen vuoden ennakoperinnässä*.

Ennakkoverot voi saada hakemuksesta takaisin, jos niitä on maksettu liikaa. Jos ennakonkannon alaiset tulot huomioidaan ennakonpidätysprosenttia laskettaessa, ei ylisuurta ennakonpidätystä ole Veronmaksajain Keskusliiton käsityksen mukaan mahdollista saada takaisin normaalista veronpalautusten maksuaikatauluista poiketen. Tämä voi pahimmillaan tarkoittaa vuodenkin odottelua palautuksen kanssa. Veronmaksajain Keskusliitto esittää harkittavaksi ja selvitettäväksi, voisiko lakia muuttaa myös niin, että se antaisi tarvittaessa Verohallinnolle mahdollisuuden palauttaa ennakonkannonalaisten tulojen ylisuuren ennakonpidätyksen, kuten ylisuurten ennakkoverojen osalta on tilanne.

Veronmaksain Keskusliitto pitää kannatettava mahdollisuutta huomioida yli 7 000 suuruiset ennakonkannonalaiset tulot perusverokorttilaskennassa. Kertaluonteisten suurten tuloerien jääminen verokorttilaskennan ulkopuolelle on kuitenkin pystyttävä varmistamaan lakimuutoksesta huolimatta. Jatkovalmistelussa tulisi selvittää myös ylisuurten ennakonpidätysten palautusmahdollisuutta.

Kati Malinen
lakiasiainjohtaja